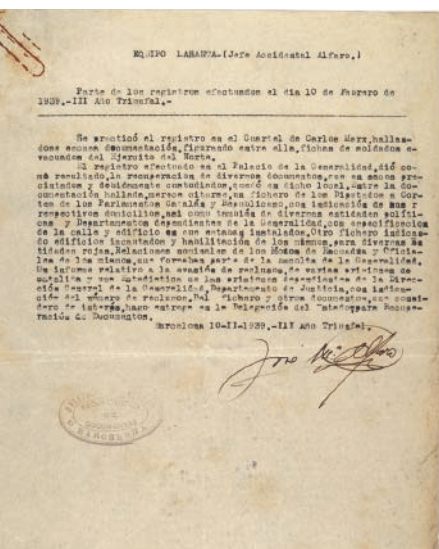
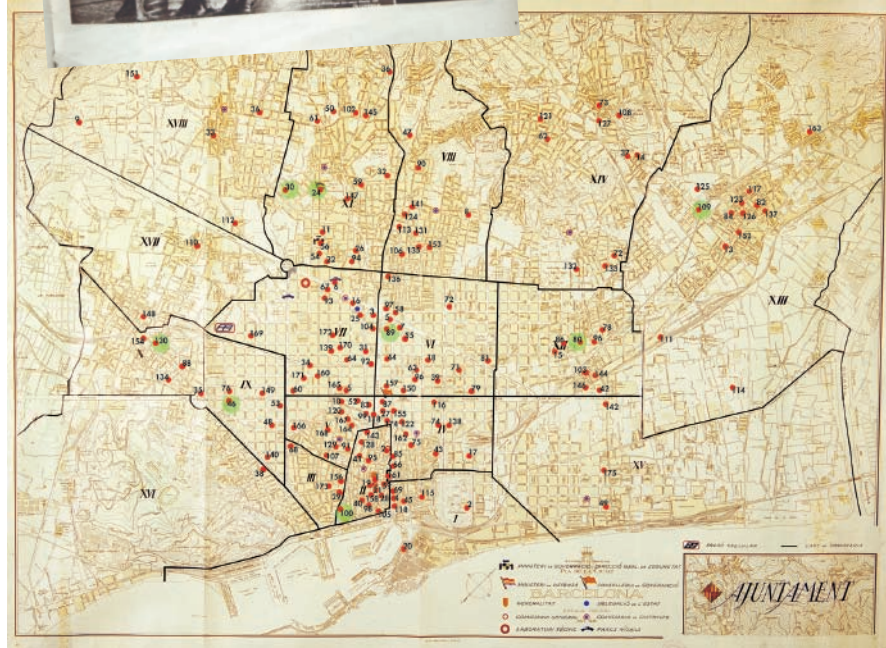

LA CONFISCACIÓ DELS DOCUMENTS A CATALUNYA (1936-1940)

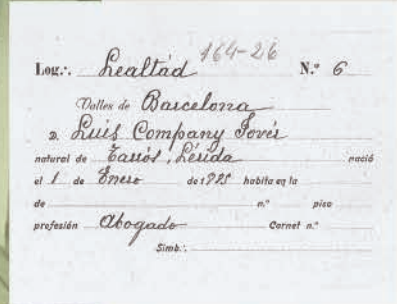
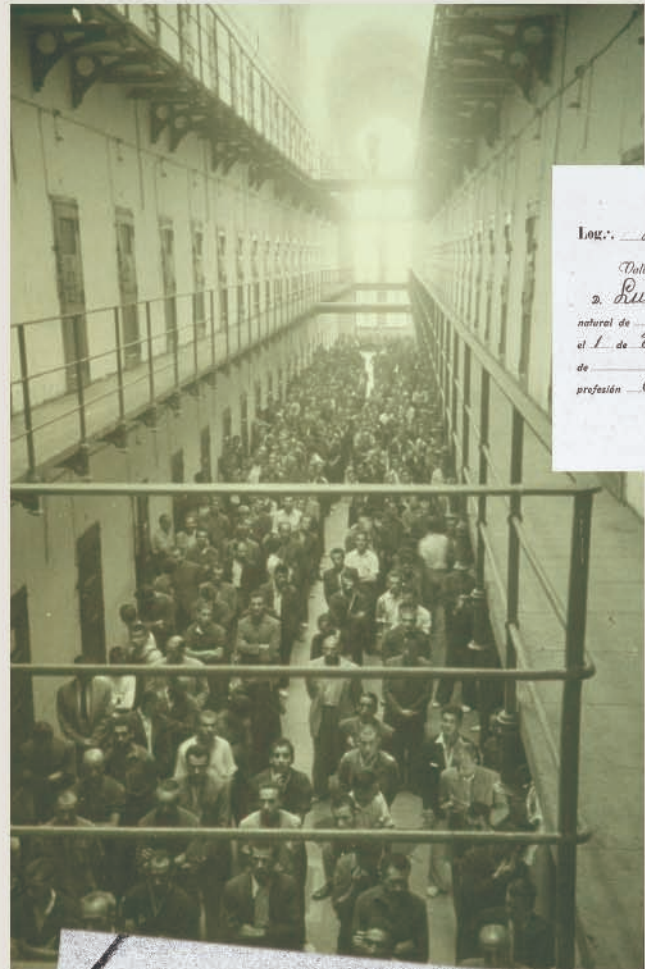

La confiscació documental va seguir el ritme de l'ocupació de Catalunya per l'exèrcit de Franco. Els serveis de *Recuperación de Documentos* registraven seus i domicilis de persones i entitats afectes a la Generalitat de Catalunya i a la República. La seva actuació va ser especialment sistemàtica a Barcelona.

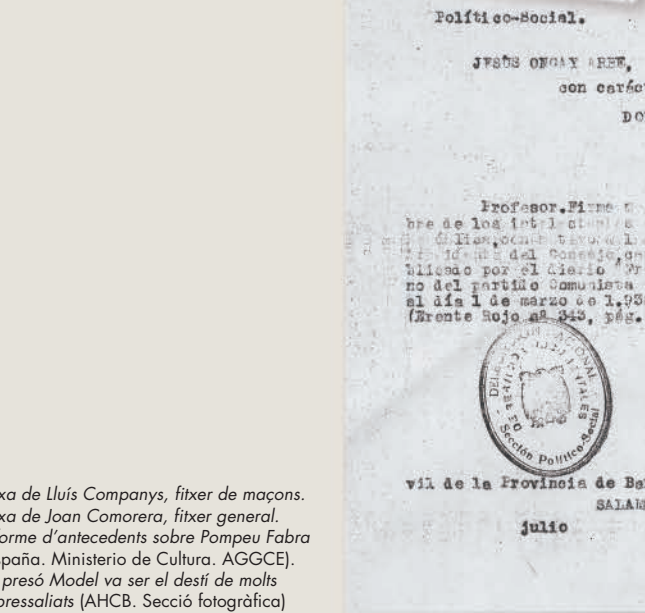
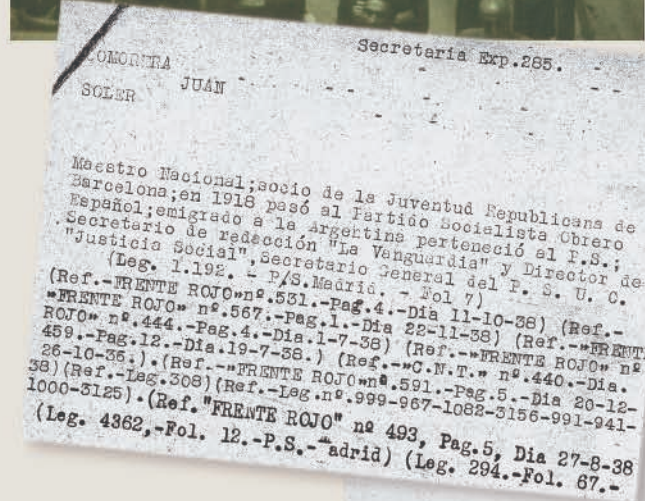

Portades de la revista "Fotos" documentant l'entrada de Franco a Tarragona i a Girona (ANC). Mapa de Barcelona mostrant el 10% dels escorcolls realitzats (AGC. Secció fotogràfica). Còpia del comunicat del registre al Palau de la Generalitat el 10 de febrer de 1939 (ANC).

LA FINALITAT INFORMATIVA I REPRESSIVA DE LA CONFISCACIÓ (1936-1975)

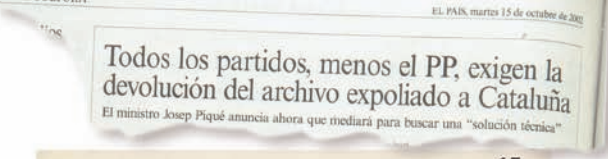

La finalitat de la requisada era disposar d'informació militar de l'enemic, elaborar la contrapropaganda, i, sobretot, preparar la depuració. El material confiscat es va convertir en la font d'informació dels repressors. Les dades recollides es resumien en fitxes i en informes de antecedents.

Fitxa de Lluís Companys, fitxer de moçons. Fitxa de Joan Comorera, fitxer general. Informe d'antecedents sobre Pompeu Fabra (Espanya. Ministerio de Cultura. AGGCE). La premsa Model va ser el destí de molts repressaliats (AHCB. Secció fotogràfica).

LA CRÒNICA DE LA REIVINDICACIÓ (1977-2005)

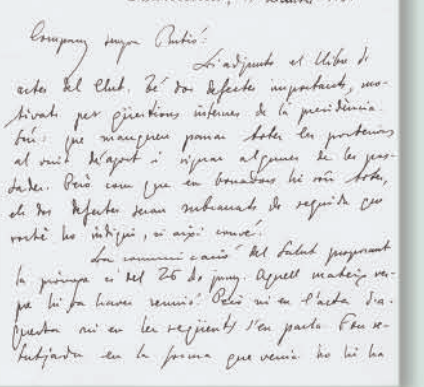

Concentració a la plaça del Rei organitzada per la Comissió de la Dignitat el 15.10.2002, després de la decisió del PP de no retornar res. Foto: Comissió de la Dignitat. Reculls de premsa sobre la polèmica. Reflexions sobre els aspectes tècnics publicats per l'Associació d'Arxivers de Catalunya. Llei de restitució de 17.11.2005.

EL RETORN DELS DOCUMENTS

La diversitat d'institucions i entitats confiscades reflecteix l'abast social de la requisada. Els documents d'arxiu que interessaven als serveis de *Recuperación* per elaborar les fitxes de persones i els informes d'antecedents eren: llibres d'actes, registres i fitxers de socis, relacions d'afiliats, militants o subscriptors, carnets i correspondència, entre d'altres.

Cartell del Front Popular. Carnets de militants del POUM i del PSUC. Carnet del CADCI. Fitxa sindical de la UGT. Expedient judicial que tramitava l'advocat Marià Ribú i Tudurí. (AGGCE).

LA RECUPERACIÓ DE L'ARXIU DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

El retorn d'aquesta documentació completa importants llacunes de la Generalitat de Catalunya, en especial, sobre activitats de la Presidència o actuacions en matèria d'ordre públic, presons, administració local, sanitat i assistència social, economia i defensa.

Cartell de la Conselleria de Sanitat. (ANC). Carta del Centre Excursionista de Catalunya felicitant el president Macià per l'aprovació de l'Estatut, 14.9.1932. Informe del Comitè d'Avituallament sobre la inspecció de refugi, 30.10.1938. Capses o lligalls de l'Arxiu de Salamanca on s'han conservat els documents confiscats a la Generalitat de Catalunya.

- Generalitat de Catalunya
- Departament de Presidència
- Departament de Defensa
- Departament de Governació
- Departament de Justícia
- Comissariat de Propaganda
- Comissió Mixta de l'Estatut
- Comitè central d'ajut als refugiats
- Consell de sanitat de guerra
- Delegació a Madrid
- Direcció general d'administració local
- Junta de seguretat interior
- Preventoris judicials
- ...
- Acció Catalana Republicana
- Ajuntament d'Igualada
- Ajuntament de Sort
- Ajuntament de Tarragona
- Aliança Nacional de la Dona Jove
- Associació d'Amics de la URSS
- Ateneo de Cultura Libertario d'Horta-Carmel
- CADCI
- Francesc Cambó
- Casino Republicano de Igualada
- ...
- CNT de Barcelona
- CNT d'Igualada
- CNT de Lleida
- CNT de Tarragona
- CNT de Valls
- CNT de Vilanova i la Geltrú
- CNT - FAI - JILL de Catalunya
- CNT - UGT de Barcelona
- ...
- Comitè Català Pro Exèrcit Popular
- Cooperativa del Partit Sindicalista
- ERC de l'Alt Camp
- ERC del Baix Penedès
- ERC de Barcelona
- ERC de Tarragona
- ERC del Vendrell
- ...
- Estat Català de Lleida
- FAI de Catalunya
- Federació Catalana de Societats de Teatre Amateur
- Impremta Clarasó
- Jovenuts Llibertàries
- Josep Jové Surroca
- JSUC d'Amposta
- JSUC de Barcelona
- JSUC de Lleida
- Junta Municipal del Cens Electoral de Barcelona
- Jutjat especial de contraban per evasió de capitals
- Llibreria Bosch
- Llibreria Catalonia
- Lliga Regionalista de Catalunya
- Lògia La Luz de Figueres
- Lògia Pitàgoras de Lleida
- Lògia Gesoria de Sant Feliu de Guíxols
- ...
- Joan Lluhí i Vallescà
- Milícies Antifeixistes de Catalunya
- Frederica Montseny
- Moviment Llibertari de Catalunya
- ...
- POUM
- Partit Sindicalista de Catalunya
- PSUC d'Amposta
- PSUC de Barcelona
- PSUC de Vilanova i la Geltrú
- PSUC-UGT de Lleida
- ...
- Pentalfa, Escuela de enseñanza naturista
- Antoni Rovira i Virgili
- Marià Rubió i Tudurí
- Antoni M. Sbert
- Setmanari La Batalla
- Setmanari L'Hora
- Setmanari Tierra y Libertad
- ...
- Sindicat Agrícola Cooperatiu de Lleida
- Sindicat Agrícola de Freginals
- Sindicatos de Empleados y Obreros de Espectáculos Públicos de Catalunya
- Sociedad de Obreros Panaderos "La Espiga" de Barcelona
- Sociedad Vegetariana Naturista de Catalunya
- Societat Instructiva Ferroviària de Lleida
- Societat Naturista de Barcelona
- Societat Tipogràfica de Tarragona
- Socors Roig Internacional de Catalunya
- Solidaritat Internacional Antifeixista de Barcelona
- ...
- UGT de Freginals
- UGT d'Igualada
- UGT de Lleida
- UGT de Reus
- UGT de Sant Carles de la Ràpita
- UGT de Valls
- Unió de Rabassaires i altres cultivadors del camp de Catalunya
- ...

Palau de la Generalitat, plaça de la República. [1931-1932] Foto: Branguli (ANC)

La Generalitat farà que
"no es pugui escapar ni perdre cap dels documents que pugui ajudar a arribar allò que ha d'ésser el nostre ideal, que és la reconstitució de la història del nostre passat per a constituir, així, amb més força, el nostre present i el nostre esdevenidor".

VENTURA GASSOL, conseller de Cultura,
 al Parlament de Catalunya, el dia 16 de març de 1934.

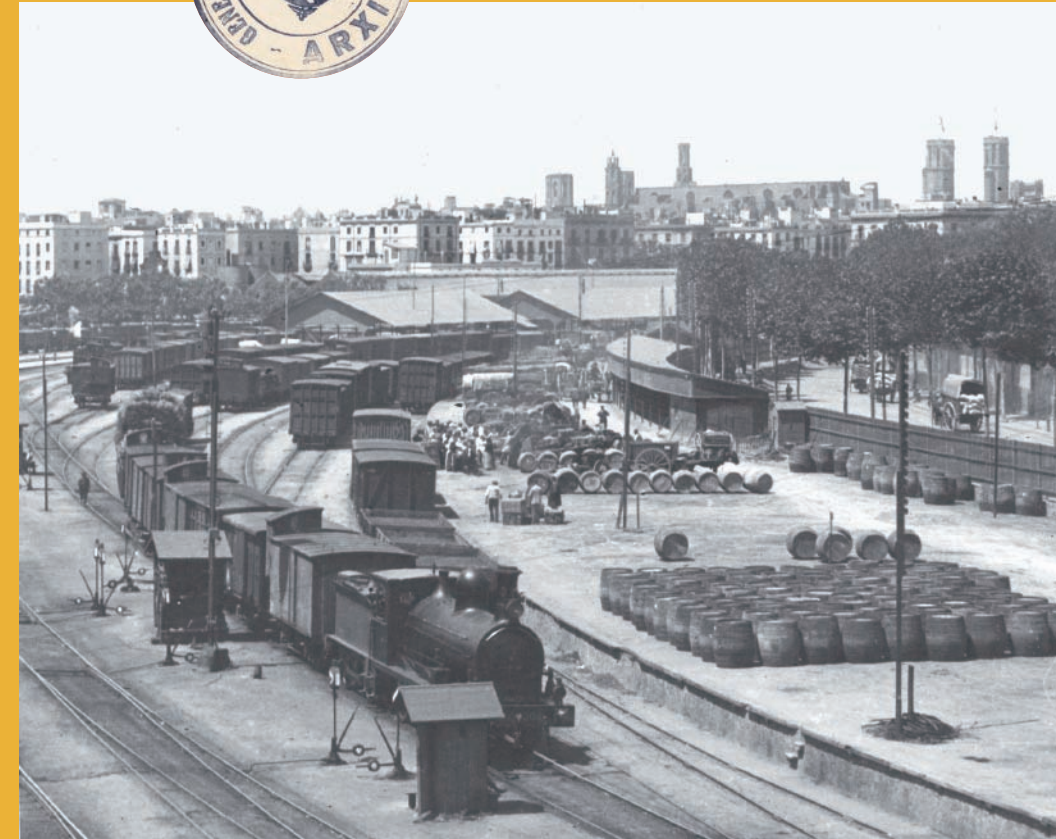
Concentració a la plaça Sant Jaume per la recuperació de les llibertats democràtiques [1978]

Celebració de la proclamació de la República pels carrers de Barcelona. 14 d'abril de 1931.
 Foto: Gabriel Casas (ANC fons Gabriel Casas i Galobardes).

EXPOSICIÓ

EL RETORN DELS DOCUMENTS CONFISCATS A CATALUNYA

Model de tren de mercaderies dels que es feien servir a la postguerra. sd.
 Foto: Centre d'Estudis Històrics del Ferrocarril Espanyol

Amb el suport de:

Introducció

El restabliment de la Generalitat de Catalunya, l'any 1977, va suposar la progressiva recuperació del patrimoni documental català, fragmentat per la guerra, l'exili i la repressió. Són moltes les persones i les entitats que han col·laborat en aquesta tasca, que encara avui continua, però sens dubte, la documentació confiscada arran de la Guerra Civil espanyola, que s'ha conservat durant anys a l'Arxiu General de la Guerra Civil Espanyola (AGGCE) a Salamanca, ha estat el retorn més desitjat i esperat.

Els documents d'arxiu que retornen són una part essencial de la memòria històrica del govern, les institucions i els homes i les dones de Catalunya. La seva recuperació ha estat possible gràcies al compromís de molts demòcrates, a l'interès, voluntats i dedicació del Govern i el Parlament de Catalunya i a la reivindicació de la societat civil catalana, però també, finalment, a la determinació del Govern central i de les Corts espanyoles que han fet seu l'anhel del poble de Catalunya i la seva reivindicació.

Des de Catalunya, el retorn dels documents requisats per Franco a la Generalitat, a entitats, públiques i privades, i a particulars es viu com un acte de dret i de justícia, que contribueix a superar els greuges comesos per la dictadura. També, es considera que la manera com s'ha resolt el conflicte és correcta, adequada i en sintonia amb les directrius arxivístiques actuals. Correcta perquè es retornen els arxius desplaçats per la guerra i la repressió al seu lloc d'origen; adequada perquè en fer reproduccions digitals es vetlla per la conservació i l'accessibilitat de la documentació; actual perquè s'han tingut en compte les normatives arxivístiques internacionals i els recursos tecnològics més recents.

Amb aquesta exposició, la Generalitat de Catalunya vol explicar el procés de confiscació, la finalitat informativa i repressiva de la requisita, la història de la reivindicació i quina documentació retorna i a qui pertany. Al mateix temps, la Generalitat vol agrair a totes aquelles persones que, d'una manera o altre, han fet possible el retorn dels documents confiscats, uns documents que mai haurien d'haver sortit de Catalunya.